

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1226/2021
18.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића, Невенке Важић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 923/21 од 28.10.2021. године, поднетом против правноснажног решења Вишег суда у Чачку Кж1 72/21 од 01.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.11.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 923/21 од 28.10.2021. године, поднет против правноснажног решења Вишег суда у Чачку Кж1 72/21 од 01.04.2021. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Горњем Милановцу К 57/20 од 05.02.2021. године окривљеној АА је због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, на основу одредби члана 4. КЗ и члана 10., 17. став 1. и 2. и члана 41. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, изречена васпитна мера појачан надзор од стране органа старатељства која ће трајати најмање шест месеци, а највише две године, с тим што ће суд накнадно одлучити о њеном престанку.

Решењем Вишег суда у Чачку Кж1 72/21 од 01.04.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Марка Томовића, изјављена против решења Основног суда у Горњем Милановцу К 57/20 од 05.02.2021. године.

Против правноснажног решења другостепеног суда Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 923/21 од 28.10.2021. године, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 41. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и утврди да је побијаним решењем повређен закон у корист окривљене.

Према наводима захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, Виши суд у Чачку је доношењем решења Кж1 72/21 од 01.04.2021. године учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 41. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица у корист окривљене АА, тако што је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе применио закон који се не може применити.

У захтеву за заштиту законитости наводи се да је окривљеној АА, рођеној ...2000. године, првостепеним решењем изречена васпитна мера појачан надзор органа старатељства за кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, које је учинила 09.06.2019. године, односно као пунолетно лице које у време доношења првостепеног решења није навршило 21 годину. Против наведеног решења жалбу је изјавио бранилац окривљене због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП која је побијаним решењем другостепеног суда одбијена као неоснована. Одбијајући жалбу браниоца окривљене, другостепени суд у образложењу решења Кж1 72/21 од 01.04.2021. године наводи да је у смислу члана 451. став 2. тачка 1) ЗКП, испитујући по службеној дужности одлуку о кривичној санкцији, обзиром да је жалба браниоца изјављена у корист окривљене, првостепени суд исправно вредновао утврђене околности, које су од утицаја на избор васпитне мере. Према наводима образложења наведеног решења, правилно је првостепени суд оценио да се окривљеној изрекне васпитна мера из спектра за малолетна лица, имајући у виду да је у тренутку саобраћајне незгоде окривљена тек навршила 19 година и да у време пресуђења није навршила 21 годину живота, што је у складу и са предлогом стручног тима Центра за социјални рад у Београду, те да ће се обзиром на личност окривљене и чињеницу да је реч о нехатном кривичном делу постићи сврха која би се остварила и изрицањем казне, у складу са чланом 41. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Према наводима захтева, другостепени суд приликом доношења решења Кж1 72/21 од 01.04.2021. године, није имао основа за примену члана 41. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица обзиром да је окривљена током жалбеног поступка навршила 21 годину и то дана ...2021. године. Републички јавни тужилац истиче да из одредбе 41. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица јасно произлази да се учиниоцу који је као пунолетан извршио кривично дело, након што наврши 21 годину живота не могу изрећи санкције прописане тим законом већ се санкција мора изрећи према одредбама Кривичног законика.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца доставио браниоцу окривљене, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажно решење против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је неоснован из следећих разлога:

Одредбом члана 41. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (ЗМ), прописано је да учиниоцу који је као пунолетан извршио кривично дело, а у време суђења није навршио 21 годину, суд може изрећи било коју меру посебних обавеза, меру појачаног надзора од стране органа старатељства или меру упућивања у васпитно –поправни дом ако се, с обзиром на обележја његове личности и околности под којима је дело учинио, може очекивати да ће се овим васпитним мерама постићи сврха која би се остварила изрицањем казне.

Ову одредбу првостепени суд је применио у складу са законским овлашћењима, јер окривљена АА, која је као пунолетна извршила кривично дело, у време суђења пред првостепеним судом није навршила 21 годину.

У току другостепеног поступка пред Вишим судом у Чачку, пре доношења одлуке, окривљена је навршила 21 годину, па је тиме престао законски основ примене одредбе члана 41. став 1. ЗМ, као што је наведено и у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Међутим, другостепени поступак је инициран искључиво жалбом браниоца окривљене, па је другостепени суд био дужан да поступи сходно одредбама члана 451. и 453. ЗКП.

Одредбом члана 451. став 2. ЗКП прописано је да ће другостепени суд поводом жалбе изјављене у корист окривљеног, испитати по службеној дужности одлуку о кривичној санкцији: ако је жалба изјављена због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања или због повреде кривичног закона и ако жалба не садржи елементе из члана 435. тачка 2) и 3) овог законика.

Из цитиране одредбе члана 451. став 2. ЗКП произлази да Законик о кривичном поступку не допушта испитивање побиијане одлуке по службеној дужности изузев ако је жалба изјављена у корист окривљеног и то у ограниченом обиму.

Одредбом члана 453. ЗКП прописано, је ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

У конкретном случају, другостепени суд је, одлучујући о жалби браниоца изјављеној у корист окривљене АА због битне повреде одредаба кривичног поступка, испитао по службеној дужности одлуку о кривичној санкцији у смислу члана 451. став 2. тачка 1) ЗКП. Испитујући првостепено решење у оквиру основа, дела и праваца истакнутих у жалби, и по службеној дужности одлуку о кривичној санкцији, другостепени суд је одбио као неосновану жалбу браниоца окривљене.

У таковој ситуацији, по налажењу Врховног касационог суда, супротно наводима захтева, другостепени суд, одлучујући само о жалби изјављеној у корист окривљене, није могао изменити првостепено решење у погледу одлуке о кривичној санкцији односно изреченој васпитној мери појачаног надзора органа старатељства, упркос томе што је окривљена током жалбеног поступка навршила 21 годину. У одсуству жалбе јавног тужиоца, другостепени суд би преиначавањем првостепеног решења у смислу изрицања друге, строже санкције сходно одредби члана 4. КЗ, поступио супротно одредби члана 453. ЗКП, односно изменио првостепено решење на

штету окривљене у погледу кривичне санкције. Према томе, по налажењу Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд одлучујући само о жалби изјављеној у корист окривљене, задржао изречену васпитну меру.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним решењем другостепеног суда није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 41. став 1. ЗМ, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић